

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 31
van **STEVEN COENEGRACHTS**
datum: 6 oktober 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Wildbeheer - Aanstelling bijzondere veldwachters

Uit een artikel in Het Belang van Limburg van 23 juli jl. vernamen we dat WBE's (wildbeheerseenheden) op zoek zijn naar bijzondere veldwachters voor het toezicht in jachtgebieden. Bijzondere veldwachters zijn de mensen die het wild en de natuur beschermen. Zij handhaven, kijken of alles volgens de regels verloopt en zijn bovendien gemachtigd om bij overtredingen pv's op te stellen. Bijzonder veldwachter worden vergt een opleiding. Een keer in de twee jaar organiseren de politiescholen van Limburg (PLOT) en Vlaams-Brabant samen een basisopleiding. De opleiding van dit jaar zat meteen vol.

De woordvoerder van jagersvereniging Hubertus Vereniging Vlaanderen (HVV) stelde het volgende: "Interesse voor de job is er dus nog. Maar ook die afgestudeerden gaan het tekort aan bijzondere veldwachters niet opvullen" Volgens HVV is het statuut van bijzondere veldwachter een 'goedkope' aanvulling op het werk van de inspecteurs van het Agentschap voor Natuur en Bos. Toch blijven de bevoegdheden van zo'n veldwachter beperkt. Zo zat het reguleren van schadelijk wild vroeger wel nog in het takenpakket. Ook inzake de bescherming van de wolf kunnen bijzondere veldwachters hun steentje bijdragen.

1. Hoe evalueert de minister de blijvende interesse in de job?
2. Heeft de minister zicht op het aantal bijzondere veldwachters? Graag een overzicht per jaar (vanaf 2010) en per provincie.
3. Heeft de minister zicht op de leeftijdscategorie die het meest kandideert voor de job? Graag een overzicht per jaar (vanaf 2010) en per provincie.
4. Denkt de minister eraan de job op te waarderen en zo ja, op welke manier?
5. Overweegt de minister om opnieuw meer bevoegdheden toe te kennen aan het takenpakket van de bijzondere veldwachter en zo ja, welke?

ANTWOORD

op vraag nr. 31 van 6 oktober 2020

van **STEVEN COENEGRACHTS**

1. Het verheugt mij dat veel mensen interesse blijven betonen in de functie van bijzondere veldwachter. Dat is een zeer nuttige functie en het stimuleren ervan kan de werkdruk van de natuurinspectie en van politie verminderen. Ook overheden en natuurverenigingen hebben de laatste jaren de voordelen van de bijzondere veldwachter ontdekt en mensen met dat statuut aangesteld voor de bewaking van hun domeinen.
2. Ik beschik niet over informatie over het aantal bijzondere veldwachters die door de provinciegouverneur zijn erkend; die informatie moet worden opgevraagd bij de federale dienst van de provinciegouverneurs.
3. Ik heb geen zicht op de leeftijdscategorie die het meest kandideert voor de job. Die informatie moet worden opgevraagd bij de federale dienst van de provinciegouverneurs die verantwoordelijk zijn voor de opleiding van de bijzondere veldwachters.
4. De bijzondere veldwachter heeft enerzijds een controlebevoegdheid en anderzijds een bevoegdheid voor faunabeheer. De controlebevoegdheid wordt verder geregeld vanuit de federale regelgeving, de faunabeheerbevoegdheid wordt verder geregeld vanuit de Vlaamse regelgeving.

Een klein deel van de bijzondere veldwachters is door lokale overheden en terreinbeherende verenigingen aangesteld om een terrein te controleren op overtredingen van de natuurwetgeving.

In de praktijk worden de meeste bijzondere veldwachters aangesteld om een jachtterrein te controleren op overtredingen door derden, voornamelijk stroperij, en om de wildpopulatie te reguleren.

Het imago van de bijzondere veldwachter, in het bijzonder voor de bijzondere veldwachters aangesteld in functie van wildbeheer, is echter niet best. Dit wordt ook aangehaald in het handhavingsrapport van het Agentschap Natuur en Bos.

De basis van problemen met bijzondere veldwachters ligt voor een deel in hun dubbele functie. Ze zijn als het ware vaak rechter en partij.

Het lijkt me op gebied van handhaving zinvol om hun functie op te waarderen omdat het een zeer waardevolle stap kan zijn om de handhaving van de regelgeving te versterken. Het zijn bijkomende ogen op het terrein. Het verbeteren van de handhaving van de omgevingsregelgeving door een integrerende en verbindende samenwerking op te zetten met alle betrokken actoren: Natuurinspectie, omgevingsambtenaren, politie, bos- en veldwachters, GAS-ambtenaren en het openbaar ministerie. Dit is dan ook een van de actiepunten uit de beleidsnota. Gelet op de federale verankering van de functie van bijzondere veldwachter kan ik hiervoor vanuit Vlaanderen enkel appel doen aan mijn federale collega om daaraan samen te werken.

Anderzijds ben ik van mening dat we moeten nadenken of het niet aangewezen is om de twee rollen van de bijzondere veldwachter, handhaver en faunabeheerder, te scheiden; nu is die dubbele rol problematisch, ofwel omdat sommige bijzondere

veldwachters in het verleden al betrappt zijn op overtredingen van de jacht- en soortenbeschermingsregelgeving die zij geacht worden te controleren, ofwel omdat zij niet optreden tegen overtredingen van hun jachtheer. Bij die ontduubeling kan het opportuun zijn om de faunabeheertaken onder te brengen onder een andere onafhankelijke Vlaamse functie. Daarbij kan je ook dat deel van het huidige takenpakket van de bijzondere veldwachter gaan opwaarderen. Ook daar zijn er immers noden voor specifieke beheertaken, denken we bijvoorbeeld aan het beheer van everzwijnen.

Ook lijkt het mij nuttig om na te denken om het ambtsgebied van de bijzondere veldwachter die door een jachtheer is aangesteld naar een hoger territoriaal niveau te tillen, bv. op (inter-)WBE-niveau, waardoor de band met de individuele jachtrechthouder wordt verbroken.

5. Ik verwijs naar mijn antwoord van 10 maart II. in deze commissie: ik heb toen gesteld dat ik in overeenstemming met het Vlaamse regeerakkoord en de beleidsnota Omgeving wil onderzoeken hoe de werking van de bijzondere veldwachter op het terrein kan worden geoptimaliseerd in functie van de actuele noden en evoluties op het terrein. Zoals u weet berust de bevoegdheid om het statuut en de aanstelling van bijzondere veldwachters te regelen bij de federale overheid; ik plan een overleg met het federale beleidsniveau om te bekijken wat mogelijk is om tot een optimalisering van de taakstelling van de bijzondere veldwachter te komen, in het bijzonder wat betreft de handhavingstaak van de bijzondere veldwachter. Mogelijke punten die op dat overleg aan bod kunnen komen zijn bv. (verbetering van de) opleiding, de problematiek van hun wapendracht 's nachts, en een eventuele uitbreiding van hun bevoegdheden.

U suggereert dat het reguleren van schadelijk wild nu niet meer in het takenpakket zit van de bijzondere veldwachter, maar dat klopt niet: zo mogen bijzondere veldwachters op grond van art. 45 jachtvoorwaardenbesluit het hele jaar door wilde zwijnen, houtduiven, konijnen en vossen bestrijden zonder dat vooraf te moeten melden aan het ANB. Zij mogen ook Canadese ganzen en grauwe ganzen doden en hun eieren vernielen of schudden krachtens art. 57 jachtvoorwaardenbesluit. Er kan worden bekeken of hun taken op dit punt nog kunnen worden uitgebreid.